

Na osnovu člana 11 Zakona o naučnoistraživačkoj djelatnosti („Službeni list Crne Gore“, br. 51/2025), Programa stipendija izvrsnosti za doktorska istraživanja u inostranstvu i Zaključka Vlade Crne Gore br. 11-011/25-3978 od 20. novembra 2025. godine

MINISTARSTVO PROSVJETE, NAUKE I INOVACIJA

O b j a v l j u j e

K O N K U R S

za dodjelu stipendija izvrsnosti za doktorska istraživanja u inostranstvu

u ukupnom iznosu sredstava od 600.000,00 eura

I Predmet Konkursa

Predmet Konkursa je dodjela bespovratnih sredstava u vidu stipendija crnogorskim studentima doktorskih studija na akreditovanim univerzitetima u inostranstvu, radi podsticanja međunarodne mobilnosti, istraživačke izvrsnosti i prenošenja znanja u crnogorski naučnoistraživački sistem.

II Ciljevi Konkursa

Ciljevi Konkursa su: jačanje istraživačkih i inovacionih kapaciteta crnogorskih državljana kroz doktorske studije u inostranstvu; podsticanje saradnje između istraživača iz Crne Gore i međunarodnih institucija; doprinos razvoju prioritetnih oblasti naučnoistraživačke djelatnosti Crne Gore; povećanje vidljivosti crnogorskih istraživača na međunarodnom nivou; i osiguranje povratnog doprinosa stečenog znanja Crnoj Gori kroz akademske i istraživačke angažmane.

Studenti i studentkinje doktorskih studija koji budu korisnici ovog Programa treba da ostvaruju značajne rezultate u sprovođenju istraživanja na univerzitetima u inostranstvu, razvijaju intenzivnu saradnju sa mentorima i istraživačkim timovima, te da kroz međunarodnu mobilnost i povezivanje sa institucijama iz Crne Gore doprinose prenosu znanja, tehnologija i inovativnih pristupa u domaći naučnoistraživački sistem. Program podstiče stvaranje održivih veza između crnogorskih doktoranada u inostranstvu i istraživačkih centara u Crnoj Gori, jača njihove kapacitete za zajedničko učešće u međunarodnim projektima, posebno u okviru EU programa za istraživanje i inovacije, te doprinosi dugoročnom razvoju naučnih oblasti od strateškog značaja za Crnu Goru.

III Opšte informacije

Kroz ovaj Konkurs finansiraće se crnogorski doktoranadi u inostranstvu, a stipendija se dodjeljuje na period do tri (3) godine, i to:

- do tri (3) godine za studente prve godine doktorskih studija;
- do dvije (2) godine za studente druge godine doktorskih studija;
- do jedne (1) godine za studente treće godine doktorskih studija.

Prijavu za dodjelu stipendije podnosi student/studentkinja doktorskih studija samostalno, uz obaveznu preporuku mentora/mentorke sa univerziteta na kojem se izvode doktorske studije.

U trenutku podnošenja prijave, kandidat/kandidatkinja mora imati imenovanog mentora/mentorku, čija se uloga potvrđuje pismom podrške i planom istraživanja koji se prilaže uz prijavu. Preporučuje se da kandidat/kandidatkinja, pored mentora sa inostranog univerziteta, u prijavi navede i kontakt osobu iz Crne Gore (istraživača ili predstavnika naučne institucije), koji će doprinositi uspostavljanju saradnje između istraživačkog projekta i crnogorskog naučnoistraživačkog sistema.

Mentor/mentorka sa inostranog univerziteta odgovoran/na je za stručno vođenje istraživanja, dok Ministarstvo, kroz godišnje izvještaje stipendiste, prati napredak i ostvarene rezultate.

Student/studentkinja doktorskih studija obavezan/na je da istraživanje sprovodi u skladu sa etičkim principima i standardima definisanim Evropskom poveljom o istraživačima, uključujući principe otvorene nauke i transparentnog objavljivanja rezultata.

IV Prioritetne oblasti istraživanja

Predmet projekata doktorskih istraživanja mora biti iz nekog od prioriteta naučnoistraživačke djelatnosti utvrđenih u Strategiji naučnoistraživačke djelatnosti 2024-2028, kako slijedi:

- Održiva poljoprivreda i lanac vrijednosti hrane;
- Energija i održiva životna sredina;
- Održivi i zdravstveni turizam;
- Nauka, obrazovanje i kultura;
- Medicina i zdravlje;
- Socio-politički i socio-ekonomski izazovi crnogorskog društva;
- Novi materijali, tehnologije, proizvodi i servisi;
- Upravljanje rizicima od prirodnih nepogoda; i
- Informaciono-komunikacione tehnologije.

V Finansijski okvir Konkursa i finansijski uslovi za prijavu

Ukupna vrijednost Programa iznosi 600.000,00 eura za period 2025-2028, dok je za 2025. godinu planiran iznos od 210.000,00 €, za potrebe finansiranja prve godine istraživanja po osnovu odobrenih stipendija po ovom Konkursu.

Sredstva se raspoređuju godišnje, uz mogućnost nastavka stipendija na osnovu pozitivne evaluacije godišnjeg izvještaja kandidata. Uplata preostalih sredstava iz Programa prispjeva po završetku izvještajnih perioda (nakon završetka svake istraživačke godine), i to: u prvom kvartalu 2027. godine i u prvom kvartalu 2028. godine.

V 1. Prihvatljivi troškovi Stipendije

Bespovratna sredstva u okviru Konkursa mogu se koristiti isključivo za troškove koji su direktno povezani sa istraživačkim radom, mobilnošću i diseminacijom rezultata.

Prihvatljivi troškovi za projekte doktorskih istraživanja kandidata/kandidatkinja iz Crne Gore koji realizuju doktorske studije na univerzitetima van Crne Gore podrazumijevaju:

1. **Troškove mjesečne stipendije**, u iznosu do neto 500.00 € mjesečno (obračunata bruto vrijednost biće nadoknađena u okviru Programa/Konkursa).
2. **Troškove istraživanja**, u bruto iznosu do 8,000.00 € na godišnjem nivou, koji uključuju:
 - *Materijalne troškove istraživanja* – uključuju nabavku opreme, softvera, instrumenata i materijala neophodnih za realizaciju dokorskog istraživanja. Nabavka opreme se odobrava isključivo ako je neposredno povezana sa ciljevima dokorskog istraživanja i koristi se za njegove potrebe. U okviru projekta prihvatljiva je nabavka jednog računara za potrebe rada doktoranda/doktorantkinje.
 - *Troškovi diseminacije* – uključuju troškove objave naučnih radova, lekture, kotizacije, odnosno troškove povezane sa objavljivanjem rezultata istraživanja u naučnim časopisima.
 - *Troškovi prikupljanja i analize podataka* – uključuju troškove pribavljanja, pristupa i obrade podataka, korišćenja softverskih alata i usluga za analizu, kao i pripreme i/ili obrade materijalnih uzoraka;
 - *Troškovi kratkoročne mobilnosti* – uključuju dnevnice, troškove smještaja i troškove prevoza doktoranda/doktorantkinje za učestvovanje na naučnim skupovima i konferencijama, isključivo u svrhu diseminacije i prezentacije rezultata istraživanja.

Stipendisti se ugovorom obavezuju na redovno ispunjavanje akademskih obaveza, završetak studija u predviđenom roku i realizaciju doprinosa Crnoj Gori u toku i po okončanju doktorskih studija.

VI Uslovi za prijavljivanje na Konkurs

Uslovi za prijavljivanje kandidata/kandidatkinja su:

- Da kandidat/kandidatkinja ima crnogorsko državljanstvo i prebivalište u Crnoj Gori;
- Da je kandidat/kandidatkinja upisan/a na akreditovane doktorske studije na univerzitetu u inostranstvu;
- Da od dana sticanja diplome kojom je stečeno najmanje 300 ECTS kredita, koja omogućava upis na doktorske studije, nije prošlo više od sedam (7) godina do isteka roka za podnošenje prijave;
- Da kandidat/kandidatkinja ima minimalnu prosječnu ocjenu 8 zasebno na svim nivoima studija (osnove/specijalističke/master/magistarske, integrisane), na kojima je stekao/stekla 300 ECTS, kao uslov za upis na doktorske studije;
- Da posjeduju potvrdu o upisu i pisanu preporuku mentora/mentorke sa univerziteta u inostranstvu;
- Da postoji obostrano interesovanje kandidata/kandidatkinje i mentora/mentorke za realizaciju dokorskog istraživanja, iskazano kroz zajedničku pripremu prijave;
- Da se kandidat/kandidatkinja u toku trajanja stipendije bavi istraživačkim radom na univerzitetu u inostranstvu;
- Da kandidat/kandidatkinja ima ostvarenu saradnju sa licenciranom naučnoistraživačkom ustanovom u Crnoj Gori, koja će se dokazati pismom namjere o saradnji i biti iskazana kroz prijavu projekta dokorskog istraživanja kroz konkretne aktivnosti saradnje;
- Da je tema dokorskog istraživanja od značaja za Crnu Goru i povezana sa jednom ili više prioriternih oblasti naučnoistraživačke djelatnosti definisanih Strategijom;
- Da nijesu korisnici druge stipendije za istu svrhu, odnosno da im drugim stipendijama nijesu finansirani isti troškovi.

VII Sadržaj prijave projekta

Prijava treba da sadrži:

- Potpisan/Elektronski potpisan Prijavni obrazac sa planom istraživanja sa opisom naučnog doprinosa Crnoj Gori, na crnogorskom i engleskom jeziku;
- Finansijski plan stipendije u excel formatu, na crnogorskom i engleskom jeziku;
- Biografije (CV u Europass formatu) kandidata/kandidatkinja i mentora/mentorke, na engleskom jeziku;
- Motivaciono pismo studenta/studentkinje dokorskih studija na engleskom jeziku;
- Pismo preporuke od strane mentora/mentorke, na engleskom jeziku;
- Diplome/uvjerenja o stečenom visokom obrazovanju, dodaci diploma i ostali obrazovni sertifikati, za stečenih 300 ECTS, na osnovu kojih je kandidat/kinja upisan/a na doktorske studije;
- Potvrda da je kandidat/kandidatkinja student/studentkinja dokorskih studija na univerzitetu u inostranstvu;
- Odluka fakulteta/univerziteta o imenovanju mentora/mentorke;

- Opis naučnoistraživačkih kapaciteta ustanove na kojoj je kandidat/kinja upisana (infrastruktura, oprema, resursi dostupni doktorandu/doktorantkinji), uz popis relevantnih naučnoistraživačkih projekata i ključne opreme kojom ustanova raspolaže;
- Dokaz o saradnji sa licenciranom naučnoistraživačkom ustanovom u Crnoj Gori – dopis ustanove potpisan i pečatiran od strane ovlašćenog lica;
- Kopija biometrijske lične karte/uvjerenje o državljanstvu i potvrda o prebivalištu.

VIII Mehanizmi valorizacije znanja i doprinosa Crnoj Gori

Stipendista/stipendistkinja je obavezan/obavezna da tokom trajanja projekta aktivno doprinese jačanju crnogorskog naučnoistraživačkog sistema kroz objavu najmanje jednog naučnog rada u koautorstvu sa istraživačem/icom iz Crne Gore u indeksiranim časopisima (SCI, SCIE, SSCI, A&HCI), ili dostavljanje dokaza o prihvatanju rada, kao i kroz ostvarivanje najmanje četiri od sljedećih rezultata koji potvrđuju veći stepen integracije u crnogorsku naučnoistraživačku zajednicu i prenos stečenog znanja i iskustva:

- jedno javno predavanje u Crnoj Gori, odnosno organizacija ili suorganizacija tematskih okruglih stolova i naučnih panela u Crnoj Gori, uz uključivanje domaćih i inostranih eksperata, čime se doprinosi međunarodnoj promociji crnogorske nauke;
- jedna radionica ili mentorska aktivnost za studente/istraživače u Crnoj Gori;
- učešće u najmanje jednoj prijavi projekta sa institucijom iz Crne Gore za Horizon Europe, COST ili druge međunarodne pozive;
- uspostavljanje međunarodnih partnerstava, potpisivanje sporazuma, između institucije u kojoj je stečeno zvanje doktora nauka i licenciranih naučnoistraživačkih ustanova u Crnoj Gori, sa ciljem prijave zajedničkih projekata ili razmjene istraživača;
- uključivanje u nacionalne naučnoistraživačke ili druge projekte.

Realizacija preuzetih obaveza stipendije biće dokumentovana izvještajem stipendiste, uz dokaze i potvrde institucije ili organizacije sa kojom je aktivnost sprovedena. Ministarstvo vrši provjeru ispunjenja obaveza i valorizaciju doprinosa kroz godišnji i završni izvještaj Programa.

U slučaju neispunjenja ugovornih obaveza, Ministarstvo će zahtijevati povraćaj dodijeljenih sredstava, u skladu sa ugovornim odredbama.

IX Kriterijumi za ocjenu prijava

Ocjena prijava projekata doktorskih istraživanja vrši se na osnovu četiri glavna kriterijuma, koji obuhvataju skup jasno definisanih potkriterijuma. Svaki potkriterijum se ocjenjuje na skali od 1 do 5, gdje 1 predstavlja najnižu, a 5 najvišu ocjenu. Evaluatori/evaluatorke su dužni da uz svaku ocjenu dostave kratak, jasan i argumentovan komentar koji obrazlaže dodijeljenu ocjenu.

I. Kompetencije kandidata/kandidatkinje, mentora/mentorke i ustanove

Procjenjuje se akademski uspjeh, motivisanost, dosadašnje istraživačko iskustvo i potencijal kandidata da realizuje planirano istraživanje, kao i kompetencije mentora i istraživački kapacitet ustanove, po osnovu tri potkriterijuma.

1.1 Kompetencije kandidata/kandidatkinje

Procjenjuje se akademski uspjeh, motivisanost, dosadašnje istraživačko iskustvo, publikacije, nagrade i potencijal za samostalan istraživački rad.

1.2. Kompetencije mentora/mentorke

Procjenjuje se naučni doprinos, iskustvo u mentorstvu i projektima, te sposobnost da pruži kvalitetnu podršku doktorandu.

1.3. Kapacitet i istraživačko okruženje ustanove (infrastruktura, oprema, dostupnost resursa)

Procjenjuje se da li ustanova posjeduje odgovarajuće tehničke i infrastrukturne kapacitete za realizaciju projekta, uključujući dostupnost savremene opreme, laboratorija, istraživačkih prostora i drugih relevantnih resursa potrebnih za sprovođenje planiranih aktivnosti.

II. Naučni kvalitet, originalnost, jasnoća i izvodljivost predloženog istraživanja

Procjenjuje se doprinos predloženog istraživanja za razvoj oblasti nauke kojoj pripada, po osnovu tri potkriterijuma.

2.1 Predstavlja li predloženo istraživanje važan doprinos u oblasti nauke kojoj tema istraživanja pripada?

Da li predloženo istraživanje doprinosi razvoju novih znanja i koliki je potencijal za stvaranje rezultata važnih za buduća istraživanja? Da li predloženo istraživanje pokazuje novi pristup temi istraživanja?

2.2 Da li su cilj, svrha i očekivani rezultati predloženog istraživanja jasno definisani i obrazloženi?

Procjenjuje se da li su ciljevi, svrha i očekivani rezultati predloženog istraživanja jasno navedeni i dobro obrazloženi. Takođe se procjenjuje koliko je vjerovatno da će predloženi ciljevi i očekivani rezultati biti ostvareni, uzimajući u obzir jasnoću i logiku predloga?

2.3 Izvodljivost predloženog istraživanja

Procjenjuje se je li predloženo istraživanje izvodljivo u smislu predloženih istraživačkih metoda, plana rada i može li se ostvariti u predloženom vremenskom periodu.

III. Doprinos Crnoj Gori i plan transfera znanja

Procjenjuje se potencijal predloženog istraživanja da doprinese naučnom, društvenom i ekonomskom razvoju Crne Gore, kao i kvalitet i izvodljivost planiranih aktivnosti prenosa znanja, umrežavanja i saradnje.

3.1. Relevantnost rezultata za Crnu Goru

Procjenjuje se u kojoj mjeri se rezultati predloženog istraživanja mogu primijeniti u crnogorskom kontekstu, doprinijeti razvoju javnih politika, unapređenju institucionalnih kapaciteta, inovacijama, društvu znanja ili rješavanju konkretnih društvenih i ekonomskih izazova.

3.2. Plan transfera znanja

Procjenjuje se jasnoća, kvalitet i realnost predloženih aktivnosti prenosa znanja crnogorskoj naučnoj zajednici i društvu – predavanja, radionice, uključivanje studenata, akademska i profesionalna mentorstva, saradničke publikacije, zajedničke projektne inicijative i drugi oblici diseminacije.

IV. Finansijski plan predloženog istraživanja

Procjenjuje se da li je finansijski plan projekta jasan, realan i u skladu sa ciljevima, planiranim aktivnostima i očekivanim rezultatima. Posebna pažnja posvećuje se opravdanosti budžetskih stavki i adekvatnosti raspodjele sredstava u odnosu na planirane zadatke.

4.1. Jasnoća i realnost finansijskog plana

Procjenjuje se da li je finansijski plan strukturisan i opravdan, da li su iznosi realno procijenjeni i da li odgovaraju obimu predviđenih aktivnosti i trajanju projekta.

4.2. Usklađenost troškova sa ciljevima, aktivnostima i rezultatima projekta

Procjenjuje se da li predložena struktura troškova podržava ostvarenje ciljeva projekta, odnosno da li su sredstva adekvatno raspoređena po fazama, aktivnostima i očekivanim ishodima.

X Postupak ocjene prijava

Administrativnu provjeru pristiglih prijava na Konkurs vrši Ministarstvo.

Nakon administrativne provjere, sve prijave koje su ispunile uslove utvrđene ovim programom, odnosno Konkursom, biće upućene na evaluaciju od strane evaluatora/evaluatorke iz njihove oblasti ekspertize.

Prijavu individualno ocjenjuju tri evaluatora/evaluatorke na posebnom obrascu, koje imenuje Ministarstvo.

Za potrebe realizacije ovog Konkursa, Ministarstvo će raspisati međunarodni Poziv za iskazivanje interesovanja za evaluatore/evaluatorke prijava na Konkurs za dodjelu stipendija izvrsnosti za doktorska istraživanja u Crnoj Gori, za upis na Listu nezavisnih eksperata.

Ukoliko na Listi nema nezavisnog eksperta za oblast nauka na koju se odnosi program, odnosno projekat ili ako nezavisni ekspert sa Liste nije dostupan, Ministarstvo može

pozvati nezavisne eksperte koji se nalaze na javno objavljenim listama nezavisnih eksperata Okvirnog programa Evropske unije za istraživanja i inovacije ili listama nezavisnih eksperata država sa kojima Crna Gora ima uspostavljenu bilateralnu naučno-tehnološku saradnju.

Uslovi za izbor evaluatora/evaluatorke su definisani Programom.

Ministarstvo će dostaviti nezavisnim ekspertima pozivno pismo, obrazac za ocjenjivanje, sažetak projekta i Kodeks ponašanja.

Prije postupka ocjenjivanja prijave, evaluator/evaluatorka na jedinstvenom obrascu dostavlja Ministarstvu Izjavu o nepostojanju sukoba interesa i saglasnost da bude imenovan/a za ocjenjivanje konkretnog projekta.

Evaluatori/evaluatorke ocjenjuju pojedinačne potkriterijume koji sačinjavaju svaki kriterijum za ocjenu, a svaki potkriterijum ocjenjuju na skali od pet brojeva – od 1 do 5. Ocjena za svaki kriterijum izračunava se kao srednja vrijednost ocjena pojedinačnih potkriterijuma. Ocjene evaluatora/evaluatorki za svaki kriterijum za ocjenu su jednako vrijedne, pa se stoga računa srednja vrijednost. Od evaluatora/evaluatorki se zahtijeva da uz svaku ocjenu dodaju i komentar u obliku koji će svojom formulacijom podnosiocima prijave dati jasnu povratnu informaciju.

Konačna ocjena (K) formira se na osnovu sljedeće formule:

$$K= 0,30I+0,30II+0,30III+0,10IV$$

gdje su I, II, III i IV ocjene od strane tri evaluatora/evaluatorke za odgovarajući kriterijum, te je K konačna ocjena prijave projekta. Konačna ocjena obračunava se zaokruživanjem na dvije decimale. Da bi prijava projekta bila sufinansirana mora imati **konačnu ocjenu (K) najmanje 4,00.**

Sve projektne prijave čija je konačna ocjena najmanje 4, smatraće se pozitivno ocijenjenim prijavama, a prosječna ocjena eksperata za svaki pojedinačni kriterijum ne smije biti ispod 3.00, dok će se za finansiranje prihvatiti prijave u skladu sa rang listom i raspoloživim budžetom Konkursa.

Ako dvije ili više projektnih prijava budu ocijenjene istim brojem bodova, prednost će imati projektna prijava koja je ocijenjena većim brojem bodova po pojedinačnim kriterijumima, i to prema redoslijedu kojim su kriterijumi navedeni u Poglavlju IX ovog Konkursa.

Ministarstvo će na svojoj internet stranici objaviti dobitnike/dobitnice stipendija izvrsnosti za crnogorske doktorande na univerzitetima u inostranstvu.

XI Ugovaranje projekata

Nakon kompletiranja rang liste, Ministarstvo će pripremiti ugovore o dodjeli stipendija za sve kandidate/kandidatkinje koji/e su odabrani/e za finansiranje, u skladu sa redoslijedom sa rang liste i raspoloživim budžetom Konkursa.

Ugovorne strane će biti Ministarstvo i Stipendista/Stipendistkinja, a ugovorom će se utvrditi njihova međusobna prava i obaveze, dok odobrena prijava projekta doktorskog istraživanja i finansijski plan projekta čine sastavni dio ugovora. Nakon potpisivanja ugovora, Ministarstvo donosi Rješenje o isplati sredstava za prvu istraživačku godinu.

XII Rok za prijavljivanje

Prijave na Konkurs potrebno je dostaviti najkasnije do **12. decembra 2025. godine, do 14.00 časova.**

Konkursnu dokumentaciju iz Poglavlja VII ovog Konkursa potrebno je dostaviti putem platforme: inovacije.gov.me. Dokumentaciju je potrebno dostaviti u MS Word formatu, sa izuzetkom Finansijskog plana, koji treba dostaviti u MS Excel formatu. Kompletna dokumentacija mora biti dostavljena i u PDF formatu, pri čemu svi dokumenti moraju biti potpisani i pečatirani, kako je naznačeno u samom dokumentu.

Kontakt osoba u Ministarstvu:

Jelena Šaranović, Direkcija za nacionalne programe podsticanja naučne izvrsnosti

E-mail: jelena.saranovic@mpni.gov.me

Potrebnu dokumentaciju možete preuzeti u nastavku.